

ROLUL MEDIATECII ÎN BIBLIOTECILE ȘTIINȚIFICE UNIVERSITARE

**ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE DIGITALE.
CAZUL BȘ A USARB**

Prezentat de: **Tatiana POGREBNEAC**, bibliotecară,
Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți

[ORCID: \[0000-0003-1534-8168\]](https://orcid.org/0000-0003-1534-8168)

Evoluția Rolului Mediatecii

Transformările digitale rapide din ultimele decenii au remodelat profund funcțiile și serviciile bibliotecilor științifice universitare. Mediateca, ca spațiu multifuncțional dedicat resurselor audiovizuale, digitale și multimedia, a devenit un **moderator esențial** în sprijinul învățării, cercetării și inovării.

Tranziție de la Fizic la Virtual

Mutarea accentului de la colecțiile fizice tradiționale la resursele virtuale, accesibile online.

Reconfigurarea Spațiilor

Transformarea spațiilor statice în hub-uri dinamice, de colaborare și creație, dotate cu tehnologie avansată.

Dezvoltarea Competențelor

Rol activ în dezvoltarea competențelor digitale și media ale utilizatorilor (alfabetizare digitală).

Conceptul de Mediatecă: De la Arhivă la Centru de Creație

Mediateca a evoluat de la o simplă colecție de resurse audiovizuale la un centru complex de informare, învățare și creație, integrat în structura bibliotecilor contemporane.

Etapa Tradițională (Anii '60 – '80)

Micromediatecă cu fotocopii, microfișe, microfilme. Fără un spațiu dedicat în mod special.

Etapa de Tranziție (Anii '90 – '2000)

Apar casete audio/video, diapozitive.
Rolul începe să se contureze ca spațiu educațional și informativ specializat.

Etapa Digitală (2000 – Present)

Integrarea IT, acces la Internet, baze de date internaționale (EBSCO, ONU, Springer). Mediateca devine un centru informatic și multimedia.

La BŞ a USARB, dezvoltarea Mediatecii a fost o adaptare rapidă la cerințele epocii digitale, asigurând din 2004 acces la tehnologii de ultimă oră și resurse globale.

Funcțiile Esențiale ale Mediatecii Universitare Moderne

Funcțiile unei mediateci universitare moderne sunt diverse și interconectate, depășind simplul acces la informație.

Acces la Informație Digitală

Facilitarea consultării și împrumutului de resurse digitale: e-books, cursuri online, arhive audio-video și podcasturi educaționale.

Sprijin pentru Educație și Cercetare

Oferirea unui spațiu dotat cu tehnologie pentru vizualizarea și analiza materialelor media, susținând procesul didactic și cercetarea interdisciplinară.

Alfabetizare Media și Digitală

Promovarea competențelor media prin ateliere, care învață utilizatorii să evalueze, creeze și distribuie conținut digital în mod critic și responsabil.

Spațiu de Creație și Inovație

Dotări moderne (studio de înregistrare, software de editare) pentru a sprijini proiectele creative: podcasturi, bloguri, prezentări interactive.

Transformarea Paradigmatică a Resurselor și Infrastructurii

Digitalizarea schimbă fundamental modul în care resursele educaționale sunt gestionate și utilizate. Mediateca BȘ a USARB s-a adaptat, transformându-se dintr-un spațiu de depozitare într-un **hub dinamic de învățare digitală**.

Digitalizarea Resurselor

- Tranziție de la colecțiile fizice (casete, DVD-uri) la colecții virtuale și acces online.
- Acces la cunoaștere prin colaborări cu baze de date academice internaționale (EBSCO, SpringerLink, Research4Life).
- Contribuția la Arhiva Instituțională ORA USARB (Open Research Archive) pentru promovarea lucrărilor științifice.

Adaptarea Infrastructurii

- Spațiile sunt redefinite ca zone active, stimulând colaborarea și cercetarea aplicată.
- Dotări avansate: mobilier modular, internet de mare viteză, echipamente de realitate virtuală.

Mediateca în Context Universitar: Un Partener Strategic

Mediateca universitară este un centru de resurse și competențe media care completează misiunea educațională și de cercetare a bibliotecii academice. Este un mediu interdisciplinar și colaborativ.

1

Suport pentru Pedagogii Inovatoare

Asigură acces la MOOC-uri, simulări interactive și conținut VR/AR. Sprijină învățarea centrată pe student.

2

Cercetare Interdisciplinară

Furnizează instrumente avansate pentru analiză media și consultarea de arhive media specializate (istorice, documentare academice).

3

Formarea Competențelor Transversale

Oferă ateliere practice de editare video/audio și utilizare responsabilă a surselor media, esențiale pe piața muncii.

4

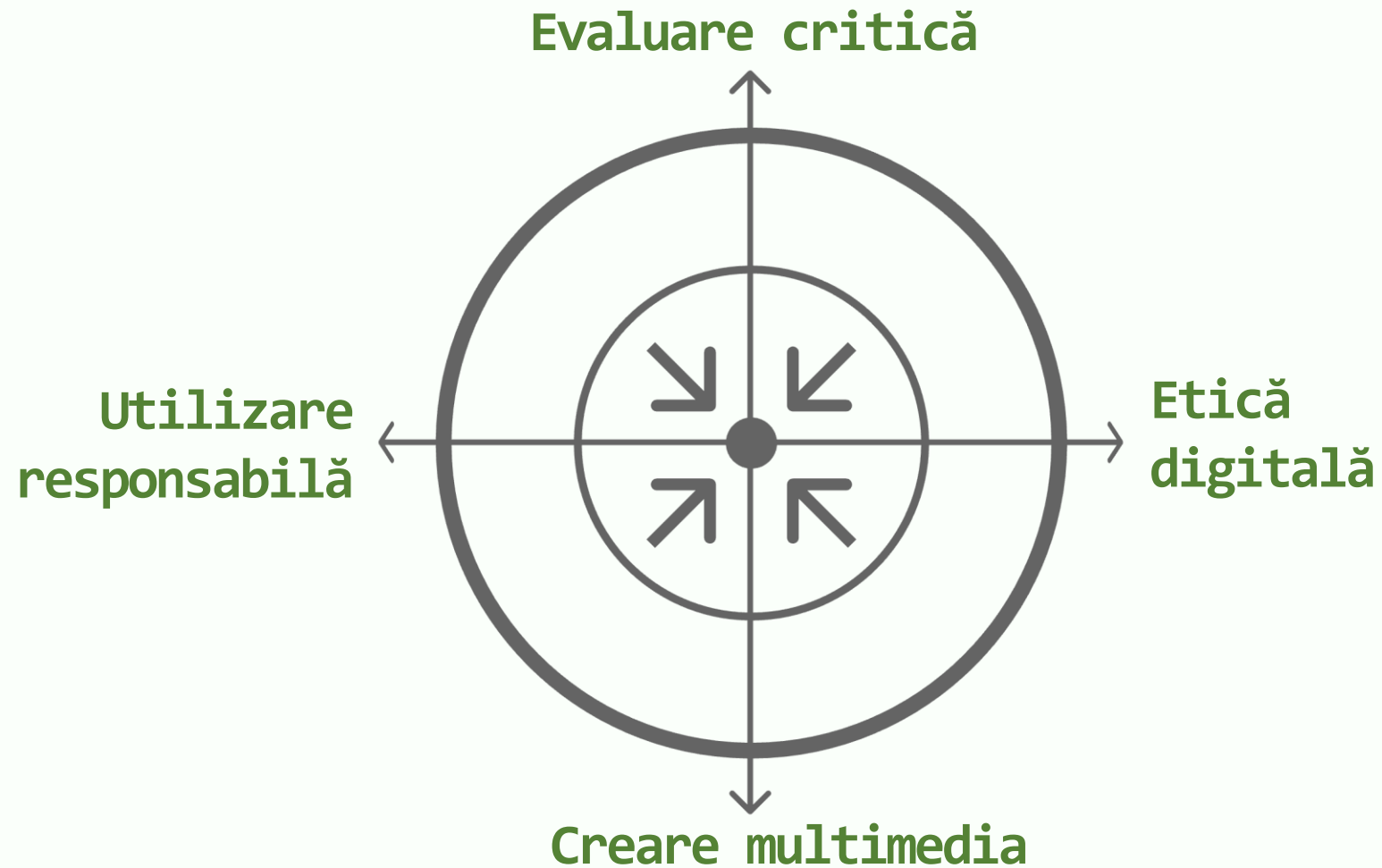
Spațiu de Producție Media

Dotări cu studio audio-video și stații de editare pentru a sprijini campanii, documentare de scurt metraj și portofolii digitale ale studenților.

Beneficiu cheie: Creșterea atractivității instituției pentru studenții din generațiile digitale și dezvoltarea gândirii critice.

Dezvoltarea Competențelor Digitale și Media

Rolul educativ al bibliotecilor moderne se orientează către dezvoltarea continuă a competențelor utilizatorilor. Alfabetizarea digitală este vitală în mediul academic actual.

- **Evaluarea Critică:** Abilitatea de a analiza și valida sursele multimedia.
 - **Creare de Conținut:** Instruiri în editarea materialelor multimedia și publicarea lor pe platforme sigure.
 - **Drepturi de Autor și Etică:** Înțelegerea licențelor Creative Commons și a implicațiilor etice ale comunicării digitale.
 - **Navigare Eficientă:** Utilizarea responsabilă a tehnologiilor și căutarea eficientă a informației științifice.
-

Inovație și Tehnologii Emergente: Viitorul Învățării

Mediateca universitară devine un laborator de experimentare, integrând inovațiile pentru a schimba radical procesul de predare-învățare.

Realitatea Virtuală și Augmentată (VR/AR)

Vizite virtuale în laboratoare, simulări de procese complexe și vizualizarea 3D a structurilor.

Inteligența Artificială (AI)

Personalizarea experienței de învățare și motoare de regăsire a surselor relevante.

Platforme de Colaborare

Integrarea platformelor digitale (Meet, Zoom, etc.) pentru a facilita proiectele de grup și comunicarea asincronă.

Provocări Actuale și Direcții Strategice

Integrarea completă a mediatecii presupune depășirea unor obstacole majore, dar direcția de dezvoltare rămâne clară: consolidarea ca spațiu esențial în bibliotecile universităților moderne.

1

Sustenabilitate și Infrastructură

Costurile ridicate de achiziție și întreținere a echipamentelor necesită soluții financiare și ecologice durabile.

2

Formarea Personalului

Bibliotecarii trebuie să dobândească continuu competențe digitale și pedagogice pentru a sprijini activ utilizatorii în noile tehnologii.

3

Acces Echitabil

Asigurarea că toți studenții, indiferent de statut, au acces egal la resursele și tehnologia oferită de Mediatecă.

4

Evaluarea Impactului

Necesitatea dezvoltării de indicatori clari pentru a măsura eficiența Mediatecii asupra rezultatelor academice și dezvoltării profesionale.

Concluzii și Propuneri pentru Viitor

Mediateca BȘ a USARB s-a impus ca un catalizator esențial în transformarea bibliotecii tradiționale într-un spațiu adaptat cerințelor erei digitale. Viitorul său constă în consolidarea rolului de **laborator de inovație academică**.

Implementarea Evaluării Impactului

Dezvoltarea de instrumente pentru a justifica investițiile și a ghida deciziile administrative.

Crearea de Parteneriate Strategice

Colaborări cu centre culturale, ONG-uri și industrii creative pentru proiecte comune și schimb de resurse.

Dezvoltarea Competențelor Personalului

Traininguri continue în pedagogie digitală, managementul resurselor multimedia și utilizarea AI.

Investiții în Tehnologii Emergente

Achiziționarea de echipamente moderne (VR/AR, imprimante 3D) și platforme cloud, aliniate la standardele internaționale.
